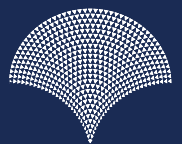

הוקרה, סיוע ותגמול לחיילי מילואים המשרתים במלחמת "חרבות ברזל"

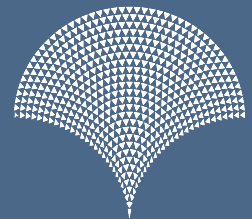
דוח מעקב

ספטמבר 2024

המרכז להעצמת האזרח
ממשל שעוברה. בשבילנו.

CECI

המרכז להעצמת האזרח
ממשל שעובד. בשבילנו.

CECI

אודות המרכז להעצמת האזרח

המרכז להעצמת האזרח הוא ארגון חברה אזרחית הפועל בתחומי הממשל, ועוסק באפקטיביות המגזר הציבורי ויכולות הביצוע של הרשות המבצעת. המרכז מתמקד בתהליכי יישום מדיניות, ובהיבטים שונים הקשורים לתפקוד הממשל ויכולתו לממש ולהוביל שינויים לטובת הציבור. במסגרת זו, מפעיל המרכז את מיזם "המוניטור", הכולל מעקב וניטור אזרחי אחר יישום החלטות ממשלה וחוקי כנסת, והנגשתם לציבור.

"המוניטור" מסייע בהבנת תהליכי ממשל ויישום מדיניות באמצעות יצירת תשתית ידע רחבה, אמפירית ואינטגרטיבית, של תהליכי יישום ההחלטות. מטרת "המוניטור" היא לקדם את סיוע עבודת הממשל בישראל ולהגביר את ההיכרות והמעורבות האזרחית בתחומי העשייה של המגזר הציבורי.

עריכה גרפית: מיכל סמו־קובץ | המשרד לעיצוב גרפי, אוניברסיטת תל אביב

דוח מעקב

ספטמבר 2024

הוקרה, סיוע ותגמול לחיילי מילואים המשרתים במלחמת "חרבות ברזל"

על בסיס החלטת ממשלה 1226, ינואר 2024

דו"ח המעקב נכתב במסגרת פרויקט "המוניטור" של המרכז להעצמת האזרח
המבצע ניטור ומעקב אחר יישום מדיניות הממשלה

הדוח נכתב ע"י ציון בן מיכאל, תחקירן בפרויקט המוניטור
בהנחיית מיכל בן משה – מנהלת המוניטור

תוכן העניינים

תקציר	3
טבלה מסכמת – החלטת ממשלה 1226	4
רקע	7
פירוש מרכיבי החלטה 1226 – סטטוס יישום	9
חסמים ומאפשרים	13
תובנות ומסקנות	14

תקציר

הנסיבות, נדמה שהחלטה מגשימה את תכליתה בצורה טובה יחסית, בעיקר באשר להגדלת המענקים למשרתי המילואים, אולם עדיין עולים פערים ביישום של חלק ניכר מהסעיפים. בדו"ח זה בדקנו את יישום של 19 סעיפים אופרטיביים בהחלטה, מתוכם 10 יושמו באופן מלא (53%), 4 יושמו חלקית (21%) ו-5 לא יושמו (26%). פערים מרכזיים בהחלטה נוגעים בעיקר לתכנון, היעדר הגדרתם של לוחות זמנים והיעדר הגדרת תקציב ומקורותיו בחלק מהסעיפים.

מלחמת חרבות ברזל שפרצה ב-7.10.2023 יצרה שינוי דרמטי בחייהם של אזרחי מדינת ישראל במספר מישורים, ובהם הצורך במספר רב של משרתי ומשרתות מילואים פעילים הבא לידי ביטוי הן בהיקף וכמות החיילים הנחוצים והן במשך השירות הדרוש מכל חייל וחייל. לשינוי זה החוקים והתקנות הקיימים לא היו ערוכים ומותאמים. למעשה, במהלך העשורים האחרונים המגמה במדינת ישראל הייתה דווקא לצמצם את משך תקופת המילואים, כך שבין השנים 2004-2017 הופחתו מספר ימי המילואים השנתיים ב-1.83% הדבר הוביל לכך שרבים ממשרתי ומשרתות המילואים שנקראו להגן על המדינה בין לילה, מצאו עצמם ללא מעטפת מתאימה במספר מישורים והמדינה נדרשה להתאים את התמיכה שלה לצרכים השונים של קבוצות שונות מקרב משרתי המילואים כגון – בעלי משפחות, עצמאיים, שכירים, סטודנטים ועוד וכן למשך המלחמה ועצימותה.

תגמול כלכלי למשרתי מילואים בזמן מלחמה הוא חיוני להבטחת מוטיבציה ושמירה על מוכנות גבוהה בקרב הכוחות. משרתי המילואים מתגייסים ברגעים קריטיים ומשאירים מאחור את חייהם האישיים והמקצועיים, ולכן נהוג להכיר בתרומתם באמצעות תגמול הולם. התגמול הכלכלי משרד הכרה והערכה מצד המדינה על המאמץ והסיכון שמשרתי המילואים לוקחים על עצמם, מהווה תמריץ להמשך השתתפותם בשירות פעיל בעת הצורך ותורם לאיזון כלכלי למול ההפסדים הפוטנציאליים שמשקי בית רבים במדינה עשויים לחוות כאשר ראשי המשפחה עוזבים את מקום העבודה לתקופות ממושכות.

עניינו של דו"ח זה, הוא מעקב אחר יישום החלטת הממשלה מספר 1226 מתאריך 07.01.2024. מטרות המרכזית של החלטה זו היא מתן סיוע, שיפוי ותגמול הולם לאנשי המילואים שלקחו וממשיכים לקחת חלק במלחמת חרבות ברזל. ההחלטה מבקשת לייצר את המעטפת המתאימה במציאות שהשתנתה בטווח זמן קצר, ולאור זאת שהכללים שהתקיימו עד אז, אינם מספקים את הצרכים הנדרשים.

ההחלטה התקבלה בדוחק השעה. בנוסף, היה צורך להוציאה לפועל בזמן קצר יחסית, כאשר משברים רבים מתרחשים במקביל בעוד מגוון רחב של תחומים. לאור

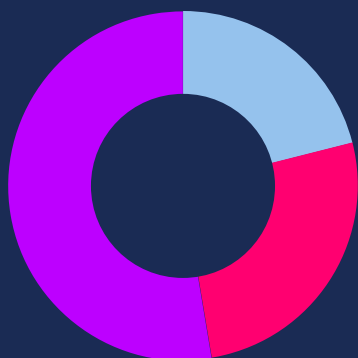
החלטה 1226 | ספטמבר 2022

שם ההחלטה: הוקרה, סיוע ותגמול לחיילי מילואים המשרתים במלחמת "חרבות ברזל"

מטרה במילים "רגילות": מתן סיוע, שיפוי ותגמול הולם לאנשי המילואים שלקחו וממשיכים לקחת חלק במלחמת חרבות ברזל

הסבר: לאור ההיקף החריג של משרתי מילואים שנקראו לשירות ומשך הזמן הארוך של המלחמה, ההחלטה מבקשת לעדכן את המעטפת עבור המשרתים כפי שהוגדרה בחוקים ובכללים הקיימים עד אז

גורם אחראי: משרד האוצר, משרד הביטחון ועוד

החלטה 1226
53% יושם
21% יושם חלקית
26% לא יושם

1 גגי עמית "המילואים הסודיים של צה"ל: לאן נעלמו המילואימניקים?", **TheMarker**, <https://www.themarker.com/allnews/2018-10-28/ty-article/.premium/0000017f-dc17-d3a5-af7f-febf6e0e0000>

 יושם
 לא יושם
 יושם חלקית

טבלה מסכמת – החלטת ממשלה 1226

מס' מס'	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
א.2	מתן מענק נוסף של 266 ש"ח שיינתן עבור כל 10 ימי מילואים החל מהיום ה-40. לוחמים יקבלו 466 ש"ח.	שר הביטחון	כלל מטרות הסעיף בוצעו באופן מלא. ²	
1.2	הרחבת ההטבה שבסעיף א.2 להורים שלהם ילד מתחת לגיל 14. כך שהמענק יגדל 500 ש"ח על כל 10 ימים החל מהיום ה-40. לוחמים יקבלו 833 ש"ח.	שר הביטחון	כלל מטרות הסעיף בוצעו באופן מלא. ³	
1.2	מענק חד"פ בסך 2,000 ש"ח להורים של ילד עם צרכים מיוחדים.	שר הביטחון	כלל מטרות הסעיף בוצעו באופן מלא. ⁴	
3	הוספה של 200 מיליון ש"ח לתקציב של ס'3 להחלטה 1023 הדנה במתן פיצויים למילואימניקים עצמאיים.	משרד הביטחון	לא בוצע היות וטרם עלה לאישור בהנהלת הקרן. הדיווח נכון לתאריך 24.06.24. ⁵	
4	הארכה להחלטה להגדלת התגמול המזערי מ-68% ל-95% ע"י ביטוח לאומי למשרתי המילואים. כך שתהיה תקפה גם לשנת 2024	שר העבודה	הסעיף בוצע באופן מלא כך שמתחילת שנת 2024 חיילי המילואים מקבלים תגמול מזערי של 310 ש"ח ליום / 9,316 לחודש. ⁶	
5	לפעול לקידום ועידוד של עסקים קטנים ובינוניים של חיילי מילואים עצמאיים אשר שירתו מעל ל-30 יום מהתאריך 31/12/24-07/10/23	הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה	משרד הכלכלה מסר שטרם התקבל תקציב ממשרד האוצר לביצוע ההחלטה.	

2 מידע נוסף ניתן למצוא באתר "כל זכות":
https://www.kolzchut.org.il/he/%D7%9E%D7%93%D7%A8%D7%99%D7%9A_%D7%9C%D7%9E%D7%A9%D7%A8%D7%AA%D7%99_%D7%9E%D7%99%D7%9C%D7%95%D7%90%D7%99%D7%9D_%D7%95%D7%91%D7%A0%D7%99_%D7%9E%D7%A9%D7%A4%D7%97%D7%95%D7%AA%D7%99%D7%94%D7%9D_%D7%91%D7%9E%D7%9C%D7%97%D7%9E%D7%AA_%D7%97%D7%A8%D7%91%D7%95%D7%AA_%D7%91%D7%A8%D7%96%D7%9C

3 שם.

4 שם.

5 מידע נוסף ניתן למצוא באתר "משרד ראש הממשלה":
https://www.gov.il/he/Departments/DynamicCollectors/action_items?DecisionNum=1226&skip=10

6 מידע נוסף ניתן למצוא באתר ביטוח לאומי:
<https://www.btl.gov.il/HaravotBarzel1/KizbeotHB/MiloeimHB/Pages/MsrtimMiloeim.aspx>

מס' מס'	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
1.6	מתן מענק מיוחד גם לאחר 60 יום.	שר הביטחון ושר האוצר	במאי האחרון אכן חיילים שביצעו מספר ימי שמ"פ העולה על 60 יום קיבלו תגמול נוסף. אולם, הפעימה הבאה תינתן במאי 2025, ולכן טרם ניתן לקבוע ביצוע מלא של הסעיף. ⁷	
1.6	הגדלת מענק משק הבית באופן חד"פ לשנת 2024 ללוחמים ששירתו מעל 45 יום כך שבמקום 1,250 ינתן 2,500 ש"ח.	שר הביטחון ושר האוצר	לאחר שיח מול שירות הלקוחות של מוקד המילואים הצה"לי, עולה כי המענק האמור ניתן ללוחמים כפי שמופיע בהחלטת הסעיף.	
1.6	מתן סיוע חד"פ בשכר הלימוד האקדמאי לאנשי מילואים ששירתו מעל 60 יום.	משרד העבודה	נפתחה האפשרות להגיש בקשה להחזר שכר לימוד אולם הסטודנטים טרם קיבלו את המענק. ⁸	
ה.6	מימון חופשה לחיילים ששירתו מעל 60 יום בשירות מזכה. 3,500 ללוחמים, 1,500 לשאר, תוספת של 1,000 להורים.	שר הביטחון ושר האוצר	משיחה שבוצעה עם מוקד המילואים הצה"לי עלה כי טרם התקבל אישור סופי למענק זה.	
1.6	מימון שיפולים נפשיים וזוגיים לאנשים ששירתו מעל 30 יום בסכום של 1,500 ש"ח.	שר הביטחון ושר האוצר	כלל מטרות הסעיף בוצעו באופן מלא. ⁹	
1.6	הקצאת סכום נוסף של 270 מיליון ש"ח לצורך מתן מענק חד"פ לחיילים ששירתו מעל 45 יום ומשלח ידם או של בן/בת זוגם נפגע כתוצאה משרותם בהתאם לתנאים הקבועים בסעיף.	שר הביטחון ושר האוצר	ההטבה מופיעה באתר המילואים. ¹⁰ כמו כן, משיחה שבוצעה עם מספר אנשי מילואים נמצא שההטבה אכן ניתנת להם.	

7 מידע נוסף ניתן למצוא באתר המילואים של צה"ל:

<https://www.miluum.idf.il/articles-list/%D7%AA%D7%92%D7%9E%D7%95%D7%9C%D7%99%D7%9D>

8 שם.

9 ראה אזכור 1.

10 ראה אזכור 6.

מס' מס'	מרכיב ההחלטה	משרד אחראי	מה קורה עם זה?	סטטוס
ח.6	הגדלת תקציב מועדון בהצדעה לשנת 2024 בסכום של 30 מיליון ש"ח.	משרד הביטחון	מתשובת משרד הביטחון נמצא כי הרחבת מועדון בהצדעה הורחב.	✓
ט.6	מתן הטבה על סך 50 אלף ש"ח לאנשי מילואים חסרי דיור הקונים דיור בפריפריה	שר הבינוי והשיכון	מהחומרים הגלויים לציבור לא עולה כי ההטבה יצאה לפועל. משרד הבינוי והשיכון ורשות מקרקעי ישראל בחרו שלא לעדכן אודות סטטוס יישום הסעיף.	✗
י.6	מתן עדיפות בהגרות של מחיר מטרה לאנשי מילואים פעיל בשיעור של עד 10%	שר הבינוי והשיכון	לפי אתר רשות מקרקעי ישראל יש הנחה של 10% ¹¹	✓
7	פתיחת מסלול להלוואות עבור עסקים שבבעלות אנשי מילואים	החשב הכללי	מתשובת החשב הכללי עולה כי ההחלטה יושמה. מתן הסיוע מתבטא במתן הלוואות בתנאים מקלים, סיבסוד הריבית בשנה הראשונה ע"י המדינה ועוד. ¹²	✓
9	הקצאת סכום של 1.5 מיליארד שקלים למימון סעיפים 2-5.	משרד הביטחון ומשרד האוצר	סעיפים 2-3 בוצעו, אולם עבור הסעיפים 4 ו-5 שרם הועבר תקציב ממשרד האוצר נכון לקיץ 2024.	⊖
א.10	הקמת צוות שיתן עדיפות ברכש טובין ושירותים מעסקים בבעלות אנשי מילואים או מעסקים המעסיקים אנשי מילואים רבים	המנהל הכללי ומשרד האוצר	על פי משרד האוצר, הועדה הוקמה והחלה את עבודתה לפני מספר חודשים, אולם נושא העדפת חיילי מילואים בעלי עסקים מצוי עדיין בדיונים ועל כן הצוות שרם פרסם את מסקנותיו.	⊖
ב.10	הקמת צוות שיבחן מתן עדיפות להעסקת אנשי מילואים בשירות המדינה	נציבות שירות המדינה	נמסר מנציבות המדינה שהצוות שרם הוקם, אם כי עתיד לקום בהתאם להחלטת הממשלה.	✗

<https://www.gov.il/he/pages/specialbenefits> 11

מידע נוסף ניתן למצוא באתר קרן הלוואות בערבות מדינה: [mof/il.gov.govextra://httpsgloans/homepage](https://mof.il.gov.govextra://httpsgloans/homepage) 12

המלחמה ללא ידיעה מה יקרה עם העסק שלהם וכיצד יוכלו לדאוג לביטחון הכלכלי שלהם ושל משפחתם. בעיית הביטחון הכלכלי פוגשת אף את הדור הצעיר של אנשי המילואים, הסטודנטים, אשר מוצאים עצמם מנוטרלים מהיכולת לעבוד לתקופה ממושכת מחוץ לדירה והלימודים עליהם ממשיכים לשלם.

המצב הקיים טרם מלחמת חרבות ברזל

סוגיית ההוקרה והסיוע שיש להעניק לאנשי המילואים הייתה נוכחת בשיח הציבורי ובעשייה הממשלתית עוד טרם פרוץ מלחמת חרבות ברזל. העיגון המרכזי ביותר בא לידי ביטוי בחקיקה ראשית. ב־2002 חוקק חוק תשלום קצבאות לחיילי מילואים ולבני משפחותיהם.¹⁸ חוק זה משרתו לסייע בתשלום קצבאות לחיילים ולמשפחות החיילים שנפגעו או נספו עקב שירותם כאשר אינם זכאים לקצבה אחרת.¹⁹ בנוסף, ב־2008 נחקק חוק "שירות המילואים" שעניינו להסדיר את מערך המילואים.²⁰ החוק מסדיר לא רק עניינים סכניים כגון, את מי ניתן לזמן למילואים וכיצד, אלא עוסק גם בזכויות והטבות של אנשי מילואים. לדוגמה – מתן תגמול מיוחד ותגמול נוסף,²¹ ואף קביעה של יום הוקרה למערך המילואים.²² כמו כן, ב־2008 הוקם מועדון בהצדעה המהווה מועדון צרכנים הכולל הטבות למשרתי מילואים פעילים.²³ בנוסף, במהלך השנים התקבלו החלטות ממשלה שונות בנושא. בתאריך 11.06.2023, התקבלה החלטת ממשלה מספר 620 אשר אימצה את החלטת השרים לעניין מערך המילואים, לרבות, הגדלת תקציב מועדון בהצדעה ב־14.5 מיליון שקלים, מתן מענק שנתי של 1,250 ₪ למשרתי מילואים פעילים למשך הבית, הענקת 2-נ"ז פטור לסטודנטים בקורסי בחירה כלליים שעשו 10 יום מילואים במהלך השנה ועוד.²⁴ ב־2022 התקבלה החלטה מספר 1441 שאישרה את החלטת ועדת השרים לעניין מערך המילואים מתאריך 09.05.2022. במסגרתה הוחלט להעניק הטבה למפקדי מילואים הנחה

בתאריך 07.10.2023 ישראל הותקפה במתקפת טרור חסרת תקדים ע"י ארגון הטרור חמאס. התקפה זו הובילה לתחילתה של מלחמת חרבות ברזל הנמשכת עד היום. למלחמה זו מדינת ישראל הייתה לא ערוכה במספר תחומים, ובהם גם הכללים והחוקים הנוגעים למערך המילואים.

במהלך העשורים האחרונים המגמה במדינת ישראל הייתה דווקא לצמצם את משך תקופת המילואים ע"מ לחסוך בכספי ציבור, כך שבין השנים 2004-2017 הופחתו מספר ימי המילואים השנתיים ב־83%.¹³ בנוסף, במלחמת חרבות ברזל גויסו כ־295 אלף חיילי מילואים, לעומת 89 אלף שגויסו במלחמת לבנון השנייה.¹⁴ המלחמה הביאה למציאות חדשה המחייבת זימון כמות גדולה יותר של אנשי מילואים, לעיתים תכופות ולזמן ממושך יותר.¹⁵ הכללים והחוקים שהתקיימו עד אז בנוגע לסיוע למשרתי המילואים – הפכו לבלתי מותאמים למציאות החדשה. קבוצת אנשי המילואים מונה אוכלוסיות רבות ובהן אנשי משפחה, עצמאיים, שכירים, סטודנטים ועוד. לכל קבוצה אתגרים וצרכים משלה, דבר ההופך את הסוגייה למורכבת, שכן יש לייצר מערך תמיכה המתאים לכלל המשרתים.

החוק הישראלי מחייב גיוס לצה"ל. קרי, לאזרח אין בחירה חופשית וההחלטה שעליו להתגייס התקבלה בעבורו ע"י המדינה.¹⁶ אותו החייל בעתיד יחויב לשרת במערך המילואים. גם כאן נעדרת בחירתו של האזרח, שבמידה ולא יתייצב למילואים יכול להישפט עד לשנתיים מאסר.¹⁷ היעדר הבחירה של האזרח מעצים את החובה והמחויבות של המדינה לדאוג לצרכיו, שכן החליטה בעבורו שחובה עליו להתגייס למילואים.

חיילי המילואים מתמודדים עם אתגרים רבים במלחמה, ביניהם חוסר ודאות וחוסר ביטחון. חוסר הודאות והביטחון הוא לא רק פיזי, אלא גם כלכלי או משפחתי. יש לא מעט חיילי מילואים עצמאיים שעזבו את את עבודתם במהלך

18 חוק תשלום קצבאות לחיילי מילואים ולבני משפחותיהם, תשס"ב-2002.
19 ס' 1- לחוק תשלום קצבאות לחיילי מילואים ולבני משפחותיהם, תשס"ב-2002.
20 חוק שירות המילואים, תשס"ח-2008.
21 ס' 18-19 לחוק שירות המילואים, תשס"ח-2008.
22 ס' 22 לחוק שירות המילואים, תשס"ח-2008.
23 בהצדעה, ויקיפדיה <https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%A6%D7%93%D7%A2%D7%94%D7%91%D7%A6%D7%93%D7%A2%D7%94>
24 החלטת ממשלה מספר 620: <https://www.gov.il/he/pages/dec620-2023>

13 חגי עמית "המילואים הסודיים של צה"ל: לאן נעלמו המילואימניקים?", TheMarker <https://www.themarker.com/allnews/2018-10-28/ty-article/.premium/0000017f-dc17-d3a5-af7f-febf6e0e0000>
14 דין שמואל אלמס "האם המשוחררים יחזרו לסיבוב נוסף? חשש אמיתי שתכנון צה"ל לא יתממש", גלובס <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001469691>
15 שם.
16 ס' 5- לחוק שירות המילואים, תשס"ח-2008.
17 ס' 26- לחוק שירות המילואים, תשס"ח-2008.

וקידום עידוד ופיתוח של עסקים קטנים ובינוניים של חיילי המילואים.

בנוסף, ההחלטה מצהירה על כוונות עתידיות של הממשלה למתן סיוע נוסף על האמור לעיל, בניהן – מתן הוראת שעה של המשך צבירת המענק מעבר ל-60 יום כאשר על כל יום נוסף יינתן ש-133, הגדלת מענקים למערך הלוחם, מתן סיוע חד"פ לסטודנטים במימון שכר הלימוד, מתן חופשה לאנשי מילואים בסך ש-1,500 וללוחמים בסך ש-3,500, מתן סיוע למימון טיפול נפשי וזוגי במימון של עד ש-1,500 ועוד. יש לציין כי חלק מן ההטבות מותנות בשירות של מספר מינימלי מסוים של ימים. כמו כן, ההחלטה מבקשת להקים צוותים ממשלתיים שמטרתם תהיה בחינת אפשרויות נוספות בהם ניתן לסייע לאנשי המילואים. מבחינה תקציבית הממשלה הקצתה סכום של 1.5 מיליארד ש"ח למימון סעיפים 2-5 של ההחלטה. הממשלה דנה בסעיפים ההצהרתיים בהחלטות המשך שמספרן 1295, ו-1305.²⁹ בהחלטות אלה הוחלט לממש את הסעיפים ההצהרתיים של החלטה מספר 1226, כאשר נקבע שהסכום התקציבי למימוש כלל ההחלטות יהיה 9 מיליארד ש"ח.³¹ יישום ההחלטה המלא הותנה באישורה בחוק התקציב לשנת 2024.

של עד 25% בארנונה.²⁵ ב-2011 התקבלה החלטה מספר 3274 שביקשה לקדם את החקיקה של העדפת העסקה של חיילי מילואים פעילים בשירות המדינה.²⁶ החלטות ממשלה רבות נוספות התקבלו בעניין אנשי המילואים.

נושא המילואים מעסיק את הממשלה והכנסת מאז ומתמיד. אולם, כפי שצוין, המלחמה הובילה לעלייה בצורך של אנשי מילואים, ובמשך הזמן שמזמנים אותם. ע"כ, עלה גם הצורך של החיילים לסיוע כלכלי נוסף. כאמור, הסיוע הקיים לא מספיק, וכעת יש לשנותו ולהתאימו למציאות החדשה שנוצרה.

החלטת ממשלה מספר 1226

כאמור, עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל, דברים רבים השתנו, לרבות נושא המילואים. לאור ההבנה שהחוקים והנהלים הקיימים לא נותנים מענה מספק לצרכים של מערך המילואים, התקבלה בתאריך 07.01.2024 החלטת ממשלה מספר 1226.²⁷ החלטה זו מהווה החלטת המשך להחלטה מספר 1023 שהתקבלה בתאריך 03.11.23.²⁸ החלטת עוסקת במגוון רחב של נושאים הקשורים למערך המילואים. לרבות, מתן מענקים נוספים, מתן סיוע לחיילי מילואים עצמאיים שנפגעו כלכלית כתוצאה מהשירות,

29 החלטת ממשלה מספר 1295:
<https://www.gov.il/he/pages/dec1295-2024>

30 החלטת ממשלה מספר 1305:
<https://www.gov.il/he/pages/dec1305-2024>

31 ס'-3 להחלטת ממשלה מספר 1295:
<https://www.gov.il/he/pages/dec1295-2024>

25 החלטת ממשלה מספר 1441:
https://www.gov.il/he/pages/dec1441_2022

26 החלטת ממשלה מספר 3274:
https://www.gov.il/he/pages/2011_des3274

27 החלטת ממשלה מספר 1226:
<https://www.gov.il/he/pages/dec1226-2024>

28 החלטת ממשלה מספר 1023:
<https://www.gov.il/he/pages/dec1023-2023>

פירוט מרכיבי החלטה 1226 – סטטוס יישום

סעיף 3: "הוספה של 200 מיליון שקל לתקציב של ס'3 להחלטה 1023 הדנה במתן פיצויים למילואימניקים עצמאיים".

הסעיף מבקש להגדיל את התקציב לסיוע של אנשי המילואים העצמאיים שלהם ולמשפחותיהם נגרם נזק כלכלי עקב שירות המילואים במלחמה. התקציב שהוקצה תחילה בהחלטה 1023 עמד על 70 מיליון ש"ח, והסעיף הנ"ל מבקש להוסיף לתקציב 200 מיליון ש"ח נוספים.

סטטוס לא יושם

בהיעדר מענה ממשרד הביטחון בעניין ובהיעדר מידע במקורות הגלויים לציבור, סטטוס היישום הוכרע על פי הדיווח באתר משרד ראש הממשלה.³²

סעיף 4: "הארכה להחלטה להגדלת התגמול המזערי מ68% ל95% ע"י ביטוח לאומי למשרתי המילואים. כך שתהיה תקפה גם לשנת 2024".

הסעיף מבקש להאריך את הוראת השעה של שר העבודה בדבר ההחלטה להגדיל את התגמול המזערי כך שתמשיך לשנת 2024.

סטטוס יושם

באתר משרד ביטוח לאומי מופיע הסכום המעודכן לפי סעיף כנ"ל. כמו כן, הדבר מופיע גם באתר "כל זכות" ואתר המילואים הצ"הלי. גם הבדיקה המדגמית מול משרתי המילואים איששה את יישום הסעיף.

סעיף 5: "לפעול לקידום ועידוד של עסקים קטנים ובינוניים של חיילי מילואים עצמאיים אשר שירתו מעל ל 30 יום מהתאריך – 31/12/24-07/10/23".

מסלול מילואים נועד לסייע למשרתי מילואים אשר בבעלותם עסקים עם מחזור הכנסות שנתי של עד 10 מיליון ש"ח ואשר שירתו למעלה מ־30 יום מתחילת המלחמה, להתמודד עם קשיי תזרים מזומנים וצרכי הון חוזר, זאת בתנאים מועדפים וללא צורך בהוכחת ירידה בהכנסות העסק.

סעיף 2.א: "מתן מענק נוסף של 266 ש"ח שיינתן עבור כל 10 ימי מילואים החל מהיום ה־40. לוחמים יקבלו 466 ש"ח".

מטרת הסעיף היא מתן תגמולים ומענקים נוספים המשולמים לפי כל דין כאשר אלו המענקים יהוו "תגמול מיוחד" כמשמעותו בסעיף 18 לחוק שירות מילואים ויעוגנו בפקודות הצבא. מענק זה הוא חד"פ שכן ניתן רק עבור תקופת "השירות המזכה" שנקבע כשירות שהחל 07.10.2023 – וסיומו ב־31.12.2023.

סטטוס יושם

נקבע שהסעיף יושם לאור העובדה שההטבות המנויות בסעיף מצוינות בכללותן באתר "כל זכות" ובאתר המילואים הצ"הלי ולאחר בדיקה מדגמית עם משרתי מילואים שצינו שאכן קיבלו את המענק הנוסף.

סעיף 2.ב: "הרחבת ההטבה שבסעיף 2.א להורים שלהם ילד מתחת לגיל 14. כך שהמענק יגדל ל500 ש"ח על כל 10 ימים החל מהיום ה־40. לוחמים יקבלו 833".

סטטוס יושם

נקבע שהסעיף יושם לאור העובדה שההטבות המנויות בסעיף מצוינות בכללותן באתר "כל זכות" ובאתר המילואים הצ"הלי וכן על רקע בדיקה מדגמית מול משרתי מילואים.

סעיף 2.ג: "מענק חד"פ בסך 2000 להורים של ילד עם צרכים מיוחדים".

מתן מענק חד"פ נוסף למשרתים מעל 45 ימים בשירות מזכה. ההטבה תינתן להורי תלמידים עם צרכים מיוחדים לפי הגדרתם בחוק חינוך מיוחד התשמ"ח-1988.

סטטוס יושם

נקבע שהסעיף יושם לאור העובדה שההטבות המנויות בסעיף מצוינות בכללותן באתר "כל זכות" ובאתר המילואים הצ"הלי וכן על רקע בדיקה מדגמית מול משרתי מילואים.

סטטוס לא יושם

מתשובת משרד הכלכלה לפניית המרכז להעצמת האזרח עלה כי בוצעו תוכניות למען קידום יישום הסעיף, אולם טרם התקבל תקציב ממשרד האוצר ליישומו ולכן טרם התחילו בביצועו בפועל.

סעיף 6.6: "מתן מענק מיוחד גם לאחר 60 יום"

מתן הוראת שעה שימשיך המענק של 133 ש"ח לכל יום מילואים גם אחרי היום ה-61. בנוסף, מענק נוסף לאנשי מילואים העושים תעסוקה מבצעית אחרי מועד הסיום (סוף תקופת השירות המזכה), ועד סוף 2024 כאשר הסכום גדל בהתאם לתקופת השירות. כמו כן, מתן מענק של 100 ש"ח נוספים ליום מילואים שאינו מבצעי בתנאי שהחיל שירת מעל 60 יום בשירות מזכה.

סטטוס יושם חלקית

ההטבה מופיעה באתר המילואים הצ"הלי, ומבדיקה עם מספר משרתי המילואים מצאנו שבפעמימה הראשונה שהתקבלה במאי 2024 אכן הגיע התגמול הנוסף על פי הכתוב בסעיף כנ"ל. אולם, היות ואמורה להיות פעימה נוספת שעתידיה להתרחש במאי 2025, טרם ניתן לקבוע ביצוע מלא של הסעיף ולכן כרגע הוא בסטטוס של ביצוע חלקי.

סעיף 6.6ג: "הגדלת מענק משק הבית באופן חד"פ לשנת 2024 ללוחמים ששירתו מעל 45 כח שבמקום 1250 ינתן 2500 ש"ח"**סטטוס יושם**

ממוקד המילואים הצה"לי נמסר כי המענק האמור ניתן ללוחמים על פי התעריף שעדכנה ההחלטה.

סעיף 6.6ד: "מתן סיוע חד"פ בשכר הלימוד האקדמאי לאנשי מילואים ששירתו מעל 60 יום"

הסיוע יינתן רק לשנת 2024. כאשר לוחמים יקבלו 100% סבסוד ולשאר 30%. לוחמים שאינם זכאים להטבה וששירתו מעל 45 יום בשירות מזכה, יקבלו שובר להכשרות מקצועיות.

סטטוס יושם חלקית

הסעיף כנ"ל מופיע באתר המילואים הצ"הלי. אולם, צה"ל התחייב להעביר אוטומטית את הכסף לסטודנטים בתאריך 01.07.2024, כאמור לפי הסכומים שנקבעו במסגרת ההחלטה. אולם יום לפני שהפעימה הייתה אמורה להגיע לאנשי המילואים, התברר שהמדינה לא גיבשה מתווה שידאג להעביר את הכספים ליעדם. בעת כתיבת הדוח ההטבה טרם הגיעה לאנשי המילואים, ורק נפתחה האפשרות להגיש בקשה באתר המילואים ע"מ לדרוש את ההטבה. קרי, ההטבה לא תגיע באופן אוטומטי לסטודנטים כפי שהובטח להם.

סעיף 6.6ה: "מימון חופשה לחיילים ששירתו מעל 60 יום בשירות מזכה. 3,500 ללוחמים, 1,500 לשאר, תוספת של 1,000 להורים"

כאמור, לוחמים יקבלו מימון בסכום של 3,500 ש"ח ושאר המערכים יקבלו מימון בסכום של 1,500 ש"ח כאשר הורים לילדים שאחד מילדיהם מתחת לגיל 14 יקבלו סכום נוסף של 1,000 ש"ח. תוקף ההטבה הוא עד סוף שנת 2026.

סטטוס לא יושם

ממוקד המילואים הצ"הלי נמסר כי ההטבה למתן חופשה לא זמינה לאנשי המילואים ולא ניתן לקבל אותה כעת. הגורמים לעיכוב בביצוע לא פורשו ולא התקבל מענה בעניין ממשרד הביטחון.

סעיף 6.6ו: "מימון טיפולים נפשיים וזוגיים לאנשים ששירתו מעל 30 יום בסכום של 1,500 ש"ח"**סטטוס יושם**

ההטבה לקבלת טיפולים נפשיים וזוגיים אכן יושמה. ההטבה מופיעה באתר "כל זכות", וכך גם עולה מהבדיקה המדגמית מול משרתי מילואים.

סעיף 6.1: "מתן עדיפות בהגדרות של מחיר מטרה לאנשי מילואים פעיל בשיעור של עד 10%".

סטטוס יושם

לפי רשות מקרקעי ישראל התווספה העדיפות למשרתי מילואים בהגדרות של תוכנית "מחיר מטרה"³³.

סעיף 7: "פתיחת מסלול הלוואות עבור עסקים שבבעלות אנשי מילואים".

מטרת הסעיף הוא פתיחת מסלולי הלוואות בעלי הטבות מיוחדות עבור עסקים המיועדים לאנשי המילואים.

סטטוס יושם

המחשב הכללי במשרד האוצר נמסר כי במסגרת המסלול ניתנת הלוואות בתנאים אטרקטיביים וייחודיים, תוך הגבלת הריבית המקסימלית לשיעור ריבית הפריים, מתן גרייס על תשלומי הקרן לתקופה של עד שנה, סבסוד הריבית על ידי המדינה. בשנה הראשונה להלוואה וללא בטוחות כספיות מטעם העסק.

סעיף 9: "הקצאת סכום של 1.5 מיליארד שקלים למימון סעיפים 2-5".

לצורך כך נקבע שמשרד הביטחון יקצה 380 מיליון ש"ח. בנוסף השרה להגנת הסביבה תקצה 400 מיליון מהקרן לשמירת הניקיון מחשבון היטל ההטמנה. העברה של 200 מיליון ש"ח נוספים שנתרו מהתקציב למלחמה משנת 2023. ועוד 520 שיבואו מקיצוץ בתקציב של החלטת ממשלה מס' 511/23 למעט סעיפים 2 ו-3.

סטטוס יושם חלקית

סעיפים 2-3 בוצעו, אולם עבור הסעיפים 4 ו-5 טרם הועבר תקציב ממשרד האוצר נכון לקיץ 2024.

סעיף 10.א: "הקמת צוות שיתן עדיפות ברכש טובין ושירותים מעסקים בבעלות אנשי מילואים או מעסקים המעסיקים אנשי מילואים רבים".

סטטוס יושם חלקית

סעיף 6.2: "הקצאת סכום נוסף של 270 מיליון ש"ח לצורך מתן מענקי חד"פ לחיילים ששירתו מעל 45 יום ומשלח ידם או של בן/בת זוגם נפגע כתוצאה משרות בהתאם לתנאים הקבועים בסעיף".

מטרת הסעיף היא לסייע ולתגמל חיילי מילואים הנמצאים באחת מהקבוצות הבאות וזאת בתנאי ששירתו מעל 45 יום בשירות מזכה. מתן מענק חד"פ בסכום של 4,500 ש"ח במידה ו-1. החייל לא זכאי לדמי אבטלה. 2. הוא עובד שכיר המצוי בחל"ט/אינו עובד שכיר/אינו עצמאי. בנוסף, בן/בת זוג של חייל מילואים שלהם ילד מתחת לגיל 14, ובמשך 21 ימי שירות עמד בתנאים שצוינו, גם הוא/היא יהיו זכאים להטבה. בנוסף נקבע מענק על סכום 10,700 ש"ח לבני זוג של אנשי מילואים שלא חזרו לעבודה במשך 21 בתום חופשת הלידה. בתנאי שה-21 יום הללו היו בזמן שבן/בת זוגם היה במילואים.

סטטוס יושם

ההטבה מופיעה באתר המילואים הצ"הלי וכך גם עולה מהבדיקה המדגמית מול משרתי מילואים.

סעיף 6.ח: "הגדלת תקציב מועדון בהצדעה לשנת 2024 בסכום של 30 מיליון ש"ח".

סטטוס יושם

מתשובת משרד הביטחון נמצא כי הרחבת מועדון בהצדעה בוצעה.

סעיף 6.ט: "מתן הטבה על סך 50 אלף ש"ח לאנשי מילואים חסרי דיור הקונים דיור בפריפריה".

ההחלטה תהיה בתוקף עד שנת 2028. וההנחה מצטברת על עלויות הפיתוח של הקרקע תוגבל עד לגובה עלויות הפיתוח בפועל.

סטטוס לא יושם

משרד הבינוי והשיכון בחר שלא להשיב לפנייתנו ומהחומרים הגלויים לציבור לא עולה כי הטבה זו יצאה לפועל.

סטטוס לא יושם

מנציבות שירות המדינה נמסר במענה לפניית המרכז להעצמת האזרח כי "הצוות יוקם עפ"י הנדרש בהחלטת הממשלה". כך שהצוות טרם הוקם, אם כי עתיד לקום בהתאם להחלטת הממשלה. ב-7.8.2024 התקיים דיון בנושא זה בוועדת החוקה של הכנסת, בעקבות שורת הצעות חוק פרטיות שהוגשו ע"י ח"כ מאיר כהן, ח"כ שרון ניר עם חברי סיעת ישראל ביתנו וח"כ דן אילוז. כל הצעות החוק מציעות לתת עדיפות למשרתי המילואים במרכזי כח אדם של שירות המדינה, באמצעות שימוש בכלי הקיים של "ייצוג הולם", שכיום חל על אוכ' כגון יוצאי אתיופיה, אנשים עם מוגבלות, ערבים או חרדים. אולם, נציגת נציבות שירות המדינה ציינה בדיון כי אין יכולת משפטית להגדיר את משרתי המילואים כקבוצה נוספת שזוכה להעדפה מתקנת במסגרת זו. בדיון ציין יו"ר ועדת החוקה ח"כ שמחה רוטמן כי הופתע לגלות שיש אי בהירות לגבי הצורך בחקיקה וכי לא ברור למה עד כה לא הוקם צוות לעניין זה כאמור בהחלטת ממשלה 1226. כמו כן העלה היו"ר שאלה חשובה – כיצד סעיף זה נכנס להחלטת הממשלה ומדוע הוחלט להקים צוות אם ידוע מראש שאין אפשרות לתת עדיפות למשרתי מילואים במרכזי כ"א במסגרת הקיימת?

על פי משרד האוצר, ועדה לבחינת הנושא הוקמה והחלה את עבודתה לפני מספר חודשים, אולם נושא העדפת חיילי מילואים בעלי עסקים מצוי עדיין בדיונים ועל כן הצוות טרם פרסם את מסקנותיו.

אולם, נראה כי הנושא מתקדם באפיק מקביל באמצעות קידום הצעה לתיקון חוק חובת המכרזים על מנת לעודד עסקים קטנים ובינוניים של משרתי מילואים ובכך לסייע לצמצם את הפגיעה הכלכלית בהם כתוצאה משירות ממושך. הצעת התיקון לחוק, שהוגשה ע"י ח"כ משה פסל, מבקשת לתת במרכזי המדינה והרשויות המקומיות עדיפות לעסקים שנמצאים בבעלות מילואימניקים. התיקון לחוק שאושר ע"י ועדת הכלכלה לקריאה ראשונה ב-16.7.24 גורס כי במקרים בהם שתי הצעות או יותר יקבלו במכרז תוצאה זהה – תיבחר ההצעה של עסק שנמצא בשליטת משרת מילואים פעיל שעשה למעלה מ-20 יום מילואים בשנה שקדמה למכרז כזוכה³⁴.

סעיף 10.ב: "הקמת צוות שיבחן מתן עדיפות להעסקת אנשי מילואים בשירות המדינה".

סעיף העוסק בהקמת צוות בין משרדי ברשות נציג נציבות שירות המדינה שיבחן עדיפות בקבלה לשירות המדינה משרתי מילואים.

חסמים ומאפשרים

על פי ניתוח ממצאי המעקב ניתן להצביע על 3 חסמים מרכזיים:

ניהול תקציבי

לרוב סעיפי ההחלטה לא נקבע סכום תקציבי. בעוד שקבעו עלות תקציבית כוללת ליישום ההחלטה, בהחלטה העוקבת מס' 1295. התקציב היה מותנה באישור חוק התקציב לשנת 2024. אולם, גם כאשר הוחלט על סכום תקציב כולל לכלל הסעיפים, אין פירוט תקציבי פרטני לחלק ניכר מהסעיפים בהחלטה. בנוסף, ההחלטה אמורה לקבל מימון ממספר משרדים שונים, ולא מפורט בצורה מסודרת כמה כסף כל משרד צריך לתת.

תכנון וניהול

קיימת הערכת חסר בהיקף המשימה, וחוסר מיקוד. ההחלטה עוסקת במספר רב של תחומים, ומצריכה אישור תקציבי על סכום של 9 מיליארד ש"ח ועל אף זאת לא נקבע לה גורם מתכלל שיפקח ויקדם את ביצוע הסעיפים השונים, תוך סנכרון בין המשרדים השונים. כמו כן, כפי שעלה בדיון ועדת החוקה בנושא העדפה בהעסקה בשירות המדינה למשרתי מילואים, עולה כי קיימים קשיים משפטיים ומנהליים הנוגעים ליישום חלק מהסעיפים במסגרת החקיקה הקיימת, מה שמעלה את השאלה כיצד נכנסו להחלטת הממשלה כשבפועל הם אינם ישימים באופן בו נוסחו.

היעדר לוחות זמנים מוגדרים בהחלטה

אי הצבה של לוחות זמנים מחייבים עבור הגורמים המיישמים איפשרה והובילה להתארכות ואף לאי יישום של חלק מהסעיפים בהחלטה. כך לדוגמא, הסעיף אשר עוסק בהקמה של צוות ייעודי שיבחן מתן עדיפות להעסקת אנשי מילואים בשירות המדינה שרם הוקם או הסעיף הנוגע לבחינת העדפה של עסקים בבעלות משרתי מילואים ברכש ממשלתי, שאמנם הוקמה מכוחו ועדה אך שרם הגישה את מסקנותיה.

על פי ניתוח ממצאי המעקב ניתן להצביע על מאפשר מרכזי אחד:

מבנה הסעיפים כולל חלוקת עבודה ברורה

הסעיפים בהחלטה מנוסחים בצורה נהירה כאשר כל סעיף מגדיר מה המשימה ומי הגוף האמון על ביצוע המשימה. ניסוח הסעיפים בצורה הבאה מגביר את הסיכויים שהמשימה אכן תבוצע. שכן, מטיל את האחריות על גורם מסוים, איתו ניתן להתקדם, לעבוד ולברר את סטטוס המשימה. כמו כן, הבהרה לגורם מסוים שהוא האחראי על ביצוע המשימה מגדילה אצלו את תחושת האחריות לביצוע המשימה. שכן, אותו האחראי יצטרך לתת דין וחשבון לביצוע לקוי של המשימה.

תובנות ומסקנות

כפי שצוין, המטרה המרכזית של החלטת ממשלה זו היא לדאוג לכללי מעטפת חדשים למשרתי ומשרתות המילואים, המותאמים למציאות שהשתנתה בין לילה. נדמה שאין חולקים על החשיבות של החלטת ממשלה זו, וכי ברור לכל שיש לדאוג למסגרת שדואגת ותומכת עד כמה שניתן באותם אזרחים המסכנים עצמם למען ביטחון המדינה והביטחון של כולנו. ההחלטה בהחלט סיפקה מענה באשר לתגמול הכלכלי הישיר ואף ביצירת מעטפת סיוע לאנשי המילואים בהיבטים חיוניים כגון סיוע נפשי וטיפול זוגי, סיוע בלימודים לסטודנטים ועוד.

כמו כן, יש לציין לטובה את האופן בו מנגיש משרד הביטחון את הזכויות למשרתי ומשרתות המילואים. באזור האישי באתר המילואים, ניתן למצוא פירוט של סוגי התגמולים השונים, המענקים והחזרי הוצאות ואף מידע על השבות להן זכאי המשרת כמו ארנונה, דיו, מלגות לסטודנטים וכו'.³⁵ במקביל, יש לתהות מדוע חלק מההטבות הללו, כגון הסיוע לסטודנטים או ההנחה בארנונה, לא מוענקות באופן אוטומטי ודורשות ידע מוקדם ופעולה אקטיבית מצד משרתי המילואים הזכאים להן.

ככלל, החלטת ממשלה 1226 מהווה צעד חשוב בהכרת המדינה בתרומתם הקריטית של משרתי המילואים לביטחון הלאומי. באמצעות הענקת תגמול הולם, מעטפת תמיכה והכרה פומבית, ההחלטה מנסה לחזק את המוטיבציה לשירות, לקדם את המשך מחויבותם של חיילי המילואים בשעת חירום ולמנוע מהם פגיעה כלכלית בשל השירות, ובכך תורמת באופן ישיר לביטחון המדינה. אולם, על מנת להגשים באופן מלא את תכליתה יש להסיר חסמים קיימים, למנות גורם מתכלל שירכז את עבודת המשרדים שנדרשים לכך וכן להגדיר לוח זמנים ברור לביצוע.

מתוך 19 סעיפים אופרטיביים בהחלטה שנבחנו בדו"ח זה עולה כי יותר מחצי מהם (53%) יושמו במלואם, 21% יושמו באופן חלקי ו-26% טרם יושמו. מתמונת יישום ההחלטה עולה כי רוב מוחלט של סעיפי ההחלטה אשר כל תכליתם ועניינם מתן סיוע כלכלי ישיר לאנשי המילואים דרך "צינורות" קיימים (כגון ביטוח לאומי) אכן מומשו. בעוד שסעיפים שעסקו בהקמת וועדות או יצירת כללי מסגרת חדשים ודרשו פעולות מורכבות יותר, טרם הגיעו לידי יישום ברובם ובנוגע לחלקם עולה השאלה האם בכלל ניתן ליישם במסגרת החוקים והכללים הקיימים, לדוגמה הסעיפים הנוגעים לבחינת העדפת משרתי המילואים בתהליכי רכש וגיוס כ"א של המדינה, בהם מתמהמהים משרדי הממשלה ובמקביל החלו להיות מקודמים במישור מקביל באמצעות הצעות חוק של חברי כנסת.

יחד עם זאת יש לציין שהתגמול והשיפוי הכלכלי עומד בלב ליבה של ההחלטה, ולא בכדי. אחד הפערים המרכזיים שאותו הציפו אנשי המילואים במהלך המלחמה היה הקושי הכלכלי שנגרם להם ולמשפחותיהם, ואכן עיקר סעיפי ההחלטה עוסקים בסוגיית השיפוי והתגמול הכלכלי.

עם זאת, בחינה מדוקדקת של סעיפי ההחלטה הנוגעים לתגמול כספי ישיר, העלתה את השאלה האם ההחלטה מייצרת חלוקה תקציבית יעילה והוגנת בקרב אנשי המילואים, לאור זאת שהמענקים בה מחלוקים בצורה אחידה ולא דיפרנציאלית. כך לדוגמה, משרתי מילואים עצמאיים רבים נפגעו מהשירות שלהם יותר משכירים. כמו כן, היו גם עצמאיים שהעסקים שלהם לא נפגעו כלל. היו גם מובטלים שהגיוס למילואים אף סייע להם מבחינה כלכלית. לאחר בדיקת כלל הסעיפים, נדמה שחלקם אינם מעבירים את הסיוע והשיפוי הכלכלי לאנשי המילואים בצורה האפקטיבית ביותר בהיבט של שימוש מושכל במשאבי המדינה וסיוע דיפרנציאלי חכם. כך לדוגמה, ס'1.ז.6, נותן פיצוי בגובה של 4,500 ש"ח גם לחיילי מילואים ששירתו מעל 45 יום ולא עבדו טרם המילואים. סעיף זה כאמור מעלה שאלה לגבי נחיצותו של פיצוי מוגדל לחיילי מילואים שלא הפסידו שכר עקב השירות, בעולם של משאבים מוגבלים ולאור ערפל משמעותי בנוגע למשך המלחמה הצפוי והמשבר הכלכלי בו מצויה המדינה. יש לקחת בחשבון שאותם מענקים בהכרח מביאים להפחתת תקציבית במקומות אחרים שבהם השיפוי נדרש. יחד עם זאת, נציין שהרוב המוחלט של הסעיפים אכן דואגים לשיפוי שנחזה כהוגן וסביר, אולם ראוי יהיה לשקול חלוקה המתבססת על פרמטרים מוגדרים באופן דיפרנציאלי.

